

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

Zaaknummer : 600130
Afdeling : Ruimtelijk Beleid
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Vaststellen Jaarverslag 2019 en Jaarplan 2021 mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland

SAMENVATTING

Heemstede neemt samen met Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort deel in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen biedt het bestuur van de regeling (de portefeuillehouders mobiliteit) het jaarverslag 2019 en het Jaarplan 2021. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen hun zienswijze geven op deze jaarstukken.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

- De Wet gemeenschappelijke regelingen
- De vigerende Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland uit 2011 (*terug te vinden via:*
https://www.heemstede.nl/fileadmin/heemstede/documenten/Projecten/Verkeer/bereikbaarheidsvisie_27_okt.pdf)
- Herijking Bereikbaarheidsvisie (wordt in 2020 gedaan)

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen akkoord te gaan met het ontwerp jaarverslag en de jaarrekening 2019 van de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland;
2. De raad voor te stellen akkoord te gaan met het ontwerp jaarplan en begroting 2021 van de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland;
3. De raad voor te stellen dit standpunt als zienswijze aan het Bestuur van de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland mee te delen;
4. Dit besluit voor te leggen aan de commissie Ruimte om advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van

besluit:

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

1. Akkoord te gaan met het ontwerp jaarverslag en de jaarrekening 2019 van de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland;
2. Akkoord te gaan met het ontwerp jaarplan en begroting 2021 van de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland;
3. Dit standpunt als zienswijze aan het Bestuur van de GR Bereikbaarheid Zuid- Kennemerland mee te delen.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

AANLEIDING

De gemeente Heemstede neemt samen met de gemeenten Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort deel in de gemeenschappelijke regeling (GR) bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Elk jaar doet het Algemeen bestuur (Stuurgroep Regionale Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland) van deze GR verslag van het voorgaande jaar en benoemt zij de voorgenomen acties en projecten in een jaarplan. In dit jaarverslag over 2019 en het Jaarplan voor 2021 is tevens een overzicht opgenomen van de uitgaven en de begroting ten laste van het Mobiliteitsfonds. In dit mobiliteitsfonds wordt jaarlijks een in 2013 vastgestelde bijdrage gestort door de vier deelnemers.

Een groot deel van dit mobiliteitsfonds is bedoeld als 'spaarfonds' voor cofinanciering van grote infrastructurele aanpassingen om de bereikbaarheid van Zuid-Kennemerland structureel te verbeteren. In 2019 is veel gebeurd. Met deelprojecten, studies en lobbyactiviteiten zijn het afgelopen jaar relevante stappen gezet naar een bereikbaar Zuid-Kennemerland.

Zoals, onder andere, lobby voor optimaal OV (Regionaal OV-Toekomstbeeld), Verkenning Rottepolderplein en Velsverbinding, spoorinfra-aanpassingen voor meer treinen tussen Amsterdam/Haarlem en Zandvoort en studies naar uitbreiding van de fietsenstallingen op station Heemstede-Aerdenhout. Tenslotte is hard gewerkt aan de actualisatie van de bereikbaarheidsvisie, samen met stakeholders, buurgemeenten en provincie Noord-Holland. Over de hele linie is in 2019 (doorlopend in 2020), bestuurlijk overleg met genoemde overheden en stakeholders geïntensiveerd.

Met vaststelling van de begroting stemt de raad in met de voorgenomen financiering van studies, projecten en overige kosten uit het Mobiliteitsfonds voor het jaar 2021. Deze begroting 2021 is wederom een overgangsbegroting, gebaseerd op de vigerende visie uit 2011 en met een doorkijkje naar de vernieuwde bereikbaarheidsvisie.

Deze vernieuwde visie, met een lange termijnfocus tot 2050, is bij het schrijven van dit document vastgesteld in de raden van Bloemendaal en Haarlem. In het proces naar het alsnog vaststellen van de bereikbaarheidsvisie in de gemeenten Heemstede en Zandvoort, is de verwachting dat de stuurgroep GR Zuid-Kennemerland deze zomer zal reageren op de ingebrachte zienswijzen, moties en amendementen van de gemeenteraden van de vier deelnemende gemeenten.

Met het Jaarplan 2021 laat de stuurgroep zien dat haar ambities onverminderd hoog zijn en welke stappen, raadsbesluiten en raadsinformatie zij voorziet voor de komende jaren.

De raden van de deelnemende gemeenten geven hun zienswijze op de ontwerp-begroting en de ontwerp-jaarrekening en delen deze mee aan het bestuur van de GR. Het bestuur van de GR stelt de begroting en jaarrekening definitief vast

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

en stuurt deze met de zienswijze van de raden voor 15 juli 2019 aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Door de coronacrisis komen de raden en raadscommissies minder vaak bij elkaar dan gebruikelijk. Uiteraard streven wij onverminderd naar tijdige agendering en vaststelling van de 'jaarstukken', maar sluiten niet uit dat definitieve vaststelling enige vertraging oploopt. Welke consequenties deze crisis heeft voor de uitvoering van Jaarplan 2021 is evenmin te voorspellen.

MOTIVERING

Het voorstel past in de vigerende visie van Zuid-Kennemerland Bereikbaar 2011 en zal verwerkt worden in het meerjaren-uitvoeringsprogramma.

De Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland en het Mobiliteitsfonds vormen samen met het uitgangspunt voor de Heemstedse mobiliteitsaanpak. Door in te stemmen met het ontwerp jaarplan, inclusief de begroting, kan de stuurgroep de hierin genoemde financiële bijdragen voor projecten en studies, daadwerkelijk besteden in het aanstaande begrotingsjaar.

De beoogde bijdrage uit dit mobiliteitsfonds, maakt het in veel gevallen gemakkelijker om een project te initiëren of uit te voeren. Tegelijkertijd fungeert een gemeenschappelijke bijdrage van de samenwerkende gemeenten als opstap naar een potentiële bijdrage van de provincie of het rijk. De gemeenten laten immers zien goed te kunnen samenwerken, zodat de kans op realisatie van een voorgenomen project of studie groot is.

Het ontwerp-jaarverslag en de jaarrekening 2019 zijn geheel in lijn met eerdere besluitvorming.

Ook het ontwerp-jaarplan 2021, de begroting en de meerjarenbegroting zijn opgesteld conform eerder genomen besluiten.

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland kunnen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten een zienswijze indienen op het ontwerp-jaarverslag, de ontwerp-jaarrekening, de ontwerp-begroting en het ontwerp-jaarplan.

In 2011 hebben de raden van de gemeenten in Zuid-Kennemerland de Regionale Bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking" onderschreven. Het ontwerp-jaarplan 2021 bouwt voort op de plannen zoals beschreven in de Regionale bereikbaarheidsvisie uit 2011 (maar biedt ook een doorkijk naar een geactualiseerde visie).

Regionale samenwerking en overleg

In 2019 is de inzet op de samenwerking met buurgemeenten, de provincie en

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

organisaties om ons heen geïntensiveerd. Dat deze samenwerking een meerwaarde heeft, blijkt uit de snelheid en intensiteit waarmee een aantal visietrajecten en uitvoeringstrajecten tot stand zijn gekomen. Bijvoorbeeld rond het Regionaal OV-Toekomstbeeld, de Velsverbinding, de Bereikbaarheidsvisie, Spoorse maatregelen en de samenwerking met Haarlemmermeer.

Enkele uitgelichte projecten uit jaarverslag 2019:

- De deelname in de MIRT-Verkenning Rottepolderplein is voortgezet en leidt tot een selectie van diverse oplossingsrichtingen. In deze verkenning wordt samengewerkt met de provincie, Vervoerregio Amsterdam en Rijkswaterstaat/Ministerie IenW. Regio Zuid-Kennemerland voert het woord, mede namens regio IJmond.
- In de overleggremia voor het regionaal OV-Toekomstbeeld is goed overlegd en zijn de Zuid-Kennemer-ambities waar mogelijk meegenomen in het eindrapport. In aanvulling op het Hoofdrailnet zijn kansrijke routes opgenomen (HOV-bus en Lightrail, in aansluiting op Schiphol en Amsterdam-Zuid). Heemstede-Aerdenhout en Haarlem blijven relevant als intercity-stopstation en buslijnen met een sterke vervoersrelatie IJmond-Amsterdam, hebben in deze OV-visie andere routes, via Haarlem Spaarnwoude (om stedelijk gebied te ontlasten). De relevantie van goed OV vanuit de hele MRA naar Zandvoort staat eveneens vast. Niet alleen met een verhoging van het aantal treinen per uur, maar ook door toevoeging van een HOV-lijn naar station Heemstede-Aerdenhout.
- De kennis uit deze door de provincie gefaciliteerde OV-studies en het opgedane netwerk, bleken weer waardevol bij het opstellen van de nieuwe, deels vastgestelde bereikbaarheidsvisie.
- Voor de totstandkoming van de doorfietsroute van IJmond naar Haarlemmermeer zijn de eerste stappen gezet, de uitbreiding van fietsenstallingen bij de stations Bloemendaal, Zandvoort en Heemstede-Aerdenhout zijn in een volgende fase gebracht (Bloemendaal komt dit jaar in uitvoering, Zandvoort heeft een locatiestudie en financiering en planvorming voor Heemstede is rond).
Voor de toekomst wordt daarnaast meer gekeken naar het belang van het gehele (fiets)netwerk en naar functies van modaliteiten binnen de context van totale bereikbaarheid en dus minder op losse schakels.
- Het project Verkeersmanagement was in fase 1 succesvol met een verbeterde doorstroming van 9%. De tweede fase, met voorbereiding van VRI's naar iVRI's (intelligente verkeersregelinstanties) is opgepakt en heeft een eerste verkenning opgeleverd. Hiermee is inzichtelijk gemaakt wat hiervoor de beste locaties zijn.
- Een ander regionaal project waar succesvol aan wordt gewerkt (en wat direct samenhangt met verkeersmanagement) is regionale bewegwijzering. Het verkeer op de door bewegwijzering aangegeven voorkeurroutes wordt ondersteund door de instellingen in de

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

verkeerslichten en toepassing van iVRI's. De overige routes, zoals in Heemstede bijvoorbeeld de in afstand kortere route via de Lanckhorstlaan, worden niet ondersteund. Doel van deze maatregel is een soepele doorstroming op de vooraf bedachte routes. Lokaal bekende weggebruikers gaan merken dat bepaalde routes beter doorstromen dan anderen en zullen gebruik maken van de gewenste routes. De bewegwijzering is primair bedoeld voor het verkeer dat minder goed bekend is in de regio. Zij worden geleid via de daarvoor geschikte wegen zoals bijvoorbeeld de Spanjaardslaan en de Herenweg.

Op alle fronten – van visie tot concrete uitvoeringsprocessen - blijkt de samenwerking op de westflank van de MRA (met regio IJmond en met de gemeente Haarlemmermeer) z'n vruchten af te werpen.

Vooruitlopend op Bereikbaarheidsvisie 2020-2050

In november 2019 heeft het bestuur een hernieuwde visie vrijgegeven voor besluitvorming door colleges en raden. Omdat deze visie ten tijde van het opstellen van deze jaarstukken nog niet in alle raden is vastgesteld, fungeert Jaarplan 2021 als overgangsbegroting. Toch is al enigszins geanticipeerd op een nieuwe bereikbaarheidsvisie. Dit geldt bijvoorbeeld voor Multimodale Hub Buitenrust, een project waarvoor de voorbereidingen snel moeten worden gestart, om in de pas te blijven bij bouwplannen in de omgeving.

Voortzetten samenwerking

Nut en noodzaak voor samenwerking staan buiten kijf; met deze regionale samenwerking en gezamenlijke financiering hebben wij én de positie om infrastructurele projecten te agenderen én de slagkracht om daadwerkelijk samen iets aan te leggen. Dat is tenslotte ook het doel van regionale samenwerking: samenwerken waar je elkaar nodig hebt of elkaar versterkt en zelf doen waarover je als gemeente zelf kunt besluiten.

FINANCIËN

Jaarverslag 2019.

Het ontwerp-jaarverslag en jaarrekening 2019 wijken niet van de totale bijdrage van 1.366.000,- af. Deze bijdrage is opgebouwd uit eerdere besluitvorming door de gemeenteraad van:

- Haarlem over de bijdrage van € 954.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Bloemendaal over de bijdrage van € 140.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Zandvoort over de bijdrage van € 106.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Heemstede over de bijdrage van € 166.000,- aan het mobiliteitsfonds.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

Jaarplan 2021.

Bij de start van de regionale samenwerking in de vorm van een GR is door de deelnemers een afspraak gemaakt over de jaarlijkse bijdrage aan het Mobiliteitsfonds. Deze wordt jaarlijks vastgesteld. De bijdrage is gebaseerd op het inwoneraantal van het jaar van oprichting van deze GR (2013) en past in de kaders van de meerjarenbegroting. De leidt tot een totale bijdrage van 1.562.000,- die is opgebouwd uit de volgende bijdragen:

- Haarlem over de bijdrage van € 1.090.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Bloemendaal over de bijdrage van € 161.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Zandvoort over de bijdrage van € 121.000,- aan het mobiliteitsfonds.
- Heemstede over de bijdrage van € 190.000,- aan het mobiliteitsfonds.

De raden van Zuid-Kennemerland zijn tussentijds geraadpleegd over een nieuwe uitgavenpost: de Spoorse Maatregelen voor € 1.400.000,-. Hiervoor waren voldoende middelen beschikbaar op de meerjarenbegroting omdat een reservering voor project Duinpolderweg kon worden herbestemd. U ziet deze post nu terug op de begroting van 2021.

Kanttekeningen

Afgelopen jaren zijn de financiën van de GR herschikt.

- Vanaf begrotingsjaar 2020 is overgegaan van een reservering naar een voorziening voor alle begrotingsonderdelen, die is ondergebracht in de begroting van Haarlem (conform het uitgangspunt bij het inrichting van de GR).
- Het vrij besteedbare deel wordt met ingang van Jaarplan 2021 begroot op € 50.000,-. Deze verhoging is met name bedoeld voor externe personele inhuur om de jaarlijkse piek bij het opleveren van de jaarstukken op te vangen.
- Er worden, ten behoeve van het werkdeel van de begroting, nieuwe afspraken omtrent BTW gemaakt, zodat alle BTW die compensabel is, ook daadwerkelijk, én op de juiste manier, gecompenseerd kan en zal worden (deze maatregel is budgetneutraal). Zo is de financiële bijdrage van Spoorse Maatregelen incl. BTW en wordt deze mogelijk op termijn gecompenseerd door de provincie.
- De begroting is begin 2020 ingericht als project. Overzichten van de actuele stand van zaken zijn nu ook periodiek eenvoudiger inzichtelijk te maken.

Een overzichtelijker begrotingsvorm en tussentijds inzicht, maakt budgetbeheer op onderdelen gemakkelijker. Nieuwe projectbegrotingen worden vooraf ter goedkeuring voorgelegd aan de raden. De stuurgroep voorziet dan ook geen financiële risico's.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26 juni 2020

PLANNING/UITVOERING

Naar verwachting is het conceptuitvoeringsprogramma gereed in september 2020. In dezelfde periode verwacht de stuurgroep u te informeren over besluiten van de individuele gemeenten van Zuid-Kennemerland rond de vaststelling van de geactualiseerde Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland.

Uitvoering

Het orgaan van de Gemeenschappelijke Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland zal na ontvangst van de zienswijze van de deelnemende gemeenten de documenten vaststellen, waarbij het de ingebrachte zienswijzen bij zijn besluitvorming zal betrekken. De hiermee vastgestelde stukken worden aangeboden aan de Financieel Toezichthouder.

Uitvoeringsprogramma 2021-2050 in de tijd 'naar voren halen'

In de ideale situatie volgt opstellen van een uitvoeringsprogramma uit de eerder vastgestelde visie. De visie bevat de grotere kaders en denklijnen waarlangs projecten in de tijd kunnen worden uitgezet.

Echter, om vooruitlopend op definitieve vaststelling van de bereikbaarheidsvisie (in alle vier gemeenten) voortvarend aan de slag te blijven, geeft de stuurgroep opdracht om een ontwerp Uitvoeringsprogramma 2021 – 2050 op te stellen. Met een meerjarig uitvoeringsprogramma, kunnen gemeenten en regio financiering en projectplanning beter in de tijd plaatsen en zijn zij in staat om hierop vroegtijdig te anticiperen (bijvoorbeeld via kadernota's).

Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma is een meerjarenbegroting voor 2021 - 2025. De in voorliggend jaarplan 2021 opgenomen begroting komt daarin terug.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De zienswijze van de raad moet schriftelijk worden ingediend bij de stuurgroep, door tussenkomst van de voorzitter (gemeente Haarlem).

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing

BIJLAGEN

1. Jaarverslag 2019
2. Jaarplan 2021